

KOMPLETNÍ PROGRAM ČESKÉHO ROZHLASU A TELEVIZE od 18. 7. do 24. 7. 2016

TR TÝDENÍK ROZHLAS

V TOMTO ČÍSLE

MIDI LIDI
Navážno
pitomou formou

www.radioteka.cz

JUAN DIEGO FLÓREZ

**Život je jinde
než v popularitě**

č. 29/2016 ■ 30 Kč (předpl. 27 Kč)

9 771213 209009

■ **STRANA 6**

Rádio Retro
na celé
prázdniny

■ **STRANA 11**

Andy Warhol:
Od A k B
a zase zpátky

■ **STRANA 16**

Bostonští symfonikové
mezi Evropou
a Amerikou

 Český rozhlas

Život je jinde než v popularitě

Hvězdnou dráhu mu předpověděl Luciano Pavarotti. Když se ho kdysi v televizním interview zeptali, koho považuje za největší pěvecký talent, vyslovil bez váhání jméno rodáka z peruánské Limy. Juan Diego Flórez jako mladík zpíval rock a pop, klasická hudba ho uchvátila teprve později. V sedmnácti letech zahájil studium zpěvu na Peruánské hudební konzervatoři, pak získal stipendium ve Filadelfii. Jeho vystoupení v roce 1996 na Rossiniho operním festivalu vyvolalo doslova senzací a od té doby jeho hvězda stoupá stále vzhůru. Zpíval na všech významných operních scénách světa pod taktovkou předních dirigentů. BBC ho označila za jednoho z největších tenoristů historie. Získal řadu cen včetně nejvyššího peruánského vyznamenání Gran Cruz de la Orden del Sol, byl poctěn titulem Komorní pěvec udělovaným rakouskou vládou a stal se také vyslancem dobré vůle UNESCO. Juan Diego Flórez přijal letos pozvání na Mezinárodní hudební festival Český Krumlov, který zahájí 16. července svým operním recitálem pod širým nebem. Doprovodí ho Symfonický orchestr Českého rozhlasu.

„Abych pravdu řekl – ten člověk na plakátech je někdo jiný než já. Soustředím se na jiné věci, na hudbu, rodinu, vaření, sport... To podstatné je opravdu někde jinde než v popularitě.“

Váš operní debut a začátek hvězdné kariéry se odehrál na Rossiniho festivalu v italském Pesaru, kde jste v roce 1996 na poslední chvíli zaskočil za nemocného kolegu v opeře Matilde di Shabran. Považujete to za náhodu, štěstí, nebo snad osud?

Měl jsem zpívat jednu z malých rolí, ale náhoda tomu chtěla, že jsem dostal šanci vystoupit v hlavní úloze Corradina. Musel jsem se jí naučit za pár dní. Byl to zlomový bod v mé kariéře, krátce nato jsem dostal pozvání do milánské La Scaly, kde jsem pod taktovkou Riccarda Mutiho otevíral novou operní sezonu. Bylo mi tehdy 23 let. O rok

později jsem debutoval v Královské opeře v Londýně, ve 25 letech jsem poprvé zpíval ve Vídni a následovaly další operní domy a skvělé role, o kterých se mi ani nesnilo. Všechno to pro mě bylo až neskutečné. Ale v téhle branži je důležité mít pevné nervy. Vždycky jsem šel do všeho po hlavě a vyplatilo se mi to. Náhoda a štěstí samozřejmě nestačí, člověk musí být také perfektně připravený, aby mohl uspět. Zvláště operní roli je potřeba dokonale nastudovat ještě před zkouškami na jevišti. Já jsem se učil zejména čtením z not a hrou na piano. Je to vždycky kombinace správné příležitosti a tvrdé práce.

Pocházíte z hudební rodiny, váš otec zpíval tradiční peruánské písně, maminka organizovala koncerty a v hudebních aktivitách vás podporovala. Klasickou hudbu jste ale „objevil“ až později. Jak k tomu došlo?

Ještě v sedmnácti letech jsem poslouchal jen rock a pop, Rolling Stones, Elvise Presleyho. A tehdy se ke mně dostaly nahrávky Luciana Pavarottiho a Alfreda Krause, poslouchal jsem je na kazetách a úplně mě fascinovaly – v té době samozřejmě neexistoval internet a YouTube. Skutečně jsem ale klasické hudbě přišel na chuť až na konzervatoři, a hlavně v pěveckém

sboru, kde jsme zpívali stěžejní díla klasického repertoáru. To předznamenalo můj další hudební vývoj. Ale po celý život mě provázejí i písně. Kdysi jsem zpěvem bavil hosty v klubu, který provozovala moje maminka, jako student jsem si pak zpíváním s kytarou přivydělával. Jednou jsem si zpěvem neapolských písní v newyorském metru vydělal šedesát dolarů...

Proslul jste i tím, že se nenecháte svazovat operními konvencemi – narážím na váš slavný přídavek v La Scale.

To je spíš historka k pobavení, zpíval jsem v Donizettiho opeře Dcera

pluku, která tehdy byla velkým hitem, uváděla se v Královské opeře asi po šedesáti letech. Pak se dostala i do dalších měst, do Vídně, New Yorku, Barcelony... V roce 2007 jsem ji zpíval v milánské La Scale. Potlesk byl tak velký, že jsem árii Ah! Mes amis zopakoval. Druhý den o tom psaly všechny noviny! Porušil jsem totiž nepsané pravidlo La Scaly, podle kterého v tomto divadle předavky nejsou přípustné, jenže já jsem to nevěděl. Byl to první předavek v La Scale po pětasedmdesáti letech...

Co je podle vás při zpěvu nejpodstatnější?

Když zpívám, vnímám především radost ze zpěvu. Je to energie, kterou předáváte ostatním. Cítíte-li, že proudí energie, je to teprve skutečný zpěv. Funguje-li ono proudění energie, cítím úlevu, tento proud mě unáší, je to nesmírně osvobuzující pocit. Zpěv je obraz duše, stejně jako u jiných druhů umění, u tance, poezie, výtvarnictví, jen je tu nástrojem hlas. Je přirozené, že každá bytost se potřebuje nějakým způsobem vyjádřit. Opery jsou různého druhu, některé jsou extrémně náročné, virtuózní, třeba opery Rossiniho, zejména jeho Le comte Ory, nebo opery Donizettiho a Belliniho. Jiné jsou romantičtější, jsou o vášni a zpěvu velkých slov, jako například Gounodova opera Romeo a Julie, kterou teď zpívám ve Vídni. Ale koneckonců vždycky jde o to krásné proudění energie mezi vámi a publikem. A právě to mě na zpěvu baví.

Mění se s věkem váš hlas?

Můj hlas se trochu změnil kolem čtyřicítky, je barevnější ve střední poloze. Pro pěvce je to ideální období, má ještě sílu na virtuózní role, ale díky zkušenostem už si může troufnout i na lyrický a dramatický repertoár – Werther, Hoffmannovy povídky, Hugenoti... S věkem se role obohacují a hlas zraje, prohlubuje se a zesiluje. Přes všechny změny je ale důležité udržet si správnou techniku. Věk přináší možnost učit se a objevovat. Do každé role vnáším bel canto, což nemusí být technika určená jen pro opery určitého období. Doslovný význam je „krásný zpěv“, při bel cantu je váš hlas „v masce“ obličjeje, a je-li vše provedeno správně, hlas se nikdy neunaví. Je to vlastně určitá pojistka, aby se hlas šetřil, tóny nejdou z hrdla, ale seshora. Pěvec by nikdy neměl mít vnitřní pocit, že je role příliš náročná, že ji téměř nemůže zazpívat. Vždy by měl být schopen provést ji – v uvozovkách – bez obtíží. A to i tehdy, když je ve skutečnosti velmi náročná.

Necháte se inspirovat jinými pěvci?

Samozřejmě ano. Mými idoly jsou Alfredo Kraus, Luciano Pavarotti, Plácido Domingo... Všichni slavní tenoristé získali svůj věhlas napros-

to zaslouženě a já jejich nahrávky pečlivě poslouchám a učím se od nich, stejně jako se učím i od svých skvělých pěveckých partnerů.

Máte dvě děti, pětiletého Leandra a dvouletou Lucii. Vypadá to, že půjdou ve vašich stopách?

Leandro i Lucia jsou velice muzikální, oba zpívají, Leandro navíc hraje na bicí a Lucia tančí. Každý den společně muzicírujeme. Leandro samozřejmě ví, že zpívám, a fandí mi. Když jdu do divadla, říká mi: „In bocca al lupo!“, což je italsky „Zlom vaz!“ Někdy také chodí do divadla se mnou, baví ho dívat se na zkoušky. Nemá rád, když je na jevišti najed-

nou hodně pohybu, třeba souboj, to se trochu bojí. Ale před pár dny byl na Kouzelné flétně a moc se mu to líbilo. Obě děti vyrůstají v divadelním světě, což je podle mě skvělé.

Mimochodem, už Leandrův příchod na svět v dubnu 2011 byl spjat s divadelním představením...

Vystupoval jsem v newyorské Metropolitan opeře v Rossiniho opeře Le comte Ory, která se měla od 13.00 přenášet živě. A já jsem byl v porodnici se svou ženou, Leandro se narodil v půl jedné! Do Metropolitan opery jsem přijel třináct minut předtím, než se zvedla opona. Celou noc jsem nespál, ale ten zážitek pro mě byl takový adrenalin, že jsem se ani nestačil stretovat. Sopranistka Renée Fleming tu zprávu v přímém

Foto Kristin Hoebermann

„Když se zavře opona, už si nezpívám, potřebuji především ticho, abych znovu načerpal sílu. Nebo si pustím třeba Led Zeppelin či Beatles.“

přenosu oznámila mezinárodnímu publiku, a to včetně mé vlastní rodiny, která vysílání sledovala v Peru.

Většinu roku žijete s ženou a dětmi ve Vídni. Jak se vám daří skloubit osobní život s vaší profesí?

Mám úžasnou rodinu a snažím se trávit s ní co nejvíce času. Když v některé opeře hostuji delší dobu, například když jsem zpíval Orfea v Londýně nebo Edgarda v Lucii di Lammermoor v Barceloně, přijede celá rodina za mnou. Na jednotlivé koncerty je s sebou neberu, to by bylo dost obtížné, navíc Leandro už také chodí do školky. Během roku žijeme ve Vídni, je to úžasně město. Potkal jsem tady svou ženu, takže mám k Vídni úzký vztah. Léto pak vždycky společně trávíme v italském Pesaru. Snažím se být hodně doma a nerad plním svůj díl přespříliš. Je snadné naplánovat si spoustu práce, ale pak zjistíte, že vám nezbývá vůbec žádný čas na vaše blízké a zoufale se snažíte nějakou práci zrušit. Takže si už rozmýšlím, jaké nabídky přijmu.

Zbývá vám tedy čas na vaše koníčky?

Rád sportuji, každý den běhám na pásu v posilovně, asi tak půl hodiny, a k tomu jednou týdně hraju fotbal a občas tenis. Vždycky cítím, že se mi pak zpívá lépe. Často taky jezdím na představení do Vídeňské státní opery na kole, pomáhá mi to rozproutit krev. A když zrovna nemám možnost přijet na kole, běhám po chodbách opery a po schodech, abych se před zpíváním rozcvičil. Rád se i dívám na tenisové zápasy. Pozoruji hráče, jak se soustředí, jakou používají techniku a – například v případě Rogera Federera, s nímž se přátelím – jak lehce hra působí a jak krásně se na to dívá. Tak by totiž mělo vypadat i bel canto. Při tenisu se člověk učí zklidnit dech a maximálně využít energii,

to se pak hodí ve zpěvu. Kromě sportu také rád vařím, k mým koníčkům patří i komponování, nechávám se inspirovat hlavně tradiční peruánskou hudbou.

Prolíná se práce přesto i vaším soukromým životem?

Když se zavře opona, už si nezpívám, potřebuji především ticho, abych znovu načerpal sílu. Nebo si pustím třeba Led Zeppelin či Beatles. Abych pravdu řekl – ten člověk na plakátech je někdo jiný než já. Soustředím se na jiné věci, na hudbu, rodinu, vaření, sport... To podstatné je opravdu někde jinde než v popularitě. Po dvaceti letech kariéry nemám žádné konkrétní cíle nebo vysněné role. Důležité je pro mě vědomí, že hudba může změnit společnost a dát životu určitou jistotu.

Svatba s vaší ženou Julií se konala v roce 2008 v katedrále v peruánské Limě a stala se doslova národní událostí, živě ji přenášela i tamní televize a zúčastnil se jí mimo jiné tehdejší peruánský prezident Alan García. Cítíte se, jako mezinárodně známá osobnost, být jakýmsi vyslancem Peru ve světě?

Necítím se být tím, kdo reprezentuje Peru v zahraničí. Ale i když mám už deset let rakouské občanství, rád se do Peru vracím a těším mě, že mohu pomoci těm krajanům, kteří to potřebují. Založil jsem nadaci Sinfonia por el Perú, která podporuje hudební vzdělávání dětí a mládeže

v Peru. Nadace se zaměřuje na děti z chudých rodin, v mnoha školách jsme založili orchestry a pěvecké sbory. Těmito aktivitami se snažíme zamezit tomu, aby děti propadly drogám či kriminalitě nebo

se staly dětskou pracovní silou. Zároveň je učíme životním hodnotám, hudba tu funguje jako nástroj pro lepší sociální začlenění. Jsem rád, že činnost nadace trvá už pět let a že jsme svým způsobem zachránili mnoho dětí. Fakt, že hudba může pomáhat i v boji s chudobou, je úžasná věc. Neumíte si představit, v jakých podmínkách tyto děti žijí. Já sám pocházím ze skromných poměrů, ale to, co prožívají ony, je nesrovnatelné. Když jsem s tím byl poprvé konfrontován, chtělo se mi brečet. Vědomí, že dva a půl tisíce těchto dětí našlo smysl života v hudbě, mě naplňuje štěstím.

Jste hlavní hvězdou 25. ročníku MHF Český Krumlov. Jaký repertoár jste pro tuto příležitost zvolil?

Koncert bude reprezentativní přehlídkou mého repertoáru, zazní bel canto i francouzská romantická opera, ale chybět nebudou ani písně. Na konci svých vystoupení někdy vezmu do ruky kytaru a zazpívám nějakou písničku jen s kytarou. Budou-li si to diváci přát, zahrají i v Českém Krumlově. Jsem rád, že jsem pozván na festival v Českém Krumlově dostal, budu tu zpívat poprvé, právě při jubilejním 25. ročníku festivalu. Předemnou tu vystoupili Dmitri Hvorostovskij, Elīna Garanča, Renée Fleming, Plácido Domingo a další výjimeční pěvci a je pro mě velkým potěšením na ně navázat.

■ **Mirka Štípková**
publicistka

Foto Javier del Real